

Otwarte seminarium Elzenberg 2.0

16 grudnia 2017
Instytut Filozofii UMK

Tematy i problemy do dyskusji panelowej

1. Aksjologia Henryka Elzenberga i jej dzisiejszy status

Jeden z profesorów zajmujących się badaniem wartości, w czasie dyskusji o szczegółowym problemie z zakresu etyki normatywnej, sformułował takie zdanie: „Ależ ja nie jestem etykiem, jestem aksjologiem!”. Ta ilustracja prowokuje ogólne pytanie o współczesny status aksjologii w ogóle, węższej – pozycję na tej mapie koncepcji Henryka Elzenberga.

Czy aksjologia zachowuje swoją swoistość i odrębność, czy może należy ją traktować jako jedną z wielkich tradycji czy narracji etycznych – obok utilitaryzmu, etyki deontologicznej czy etyki cnót?

Czy aksjologia w ujęciu Henryka Elzenberga jest koncepcją perspektywiczną, to znaczy rokującą dalszy rozwój?

2. Elzenberg jako Prometeusz czy Epimeteusz?

Kiedy twórczość Henryka Elzenberga odkrywano, w kolejnych falach i kolejnych pokoleniach, każdemu z odkrywców mógł się on jawić jako Prometeusz – wybiegający w przyszłość badacz, adaptujący nowe pojęcia, prądy myślenia czy ujęcia – jak wówczas gdy przynosi i zaszczenia pojęcie aksjologii na gruncie polskim. Ale Prometeusz, o czym się często zapomina, miał brata – „wstecz myślącego” Epimeteusza, którego można uznać za patrona myśli przemijającej czy epigonii.

Ile jest w myśli Elzenberga – z dzisiejszej perspektywy – wątków wciąż nowatorskich, inspirujących i wartych dalszego rozwijania, a ile, grożącego w miarę upływu czasu wszystkim „elzenbergistom” niebezpieczeństwa epigonii?

3. Henryk Elzenberg po angielsku

Wątek ostatni chcemy związać bezpośrednio z planowaną anglojęzyczną publikacją specjalnego numeru „Ruchu Filozoficznego”, w którym chcielibyśmy współczesnemu, może w ogóle nie obeznanemu z twórczością autora *Kłopotu z istnieniem*, czytelnikowi tę tradycję przybliżyć.

*Które wątki z twórczości Henryka Elzenberga warto wydobyć na pierwszy plan? Które z krótszych tekstów warto przetłumaczyć na język angielski? W jaki sposób oddać specyfikę *Kłopotu z istnieniem*, a wprost – które aforyzmy i zapiski warto szerzej zaprezentować?*